

BOTVIDSBYGDEN

ORGAN FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLE

TRÄDGÅRDSSTORPS SMEDJA UNDER TAK TILL JUL:

Smedjan uppföres efter modell av gammal smedja från Tysslinge gård i Grödinge. Byggarlagets personal är Alexis Blomberg bas, David Karlsson, Erik Hagdahl, Helge Berg och Georg Malmqvist.

Under augusti hade Gunnar Avelin ritningarna klara vilka han sände in till kommunens Byggnadsnämnd jämte ansökan om byggnadstillstånd.

I september var ärendet behandlat och godkänt av nämnden och den 9 okt. togs de första spadtagarna till grunden. Den 20 nov. var smedjan under tak. Timret kommer från den av gilletts medlemmar rivna statarlängan Liselund vid Tullinge gård. Transporten av timret ombesörjdes av kommunen.

En fullständig uppsättning av smidesverktyg, hässja och städ är förvärfvade och skänkta av Gillets förre ordförande Gunnar Lindström, dock saknas en bälg men kommer även den genom Alexis Blombergs försorg från trakten av Åkers styckebruk i Södermanland. En enkel taglagfest arrangerades av Gillets festkommittéerade Inger och Lars-Erik Hultman som överraskade mitt under arbetstid med gott- Kaffe bröd och tårter.

I vår när muraren Stig Sterlén från Tumba har spjå och dörsten färdiga kommer hammarslagen från smedjan lju- da som i förra dar.

JULBUDSKAP

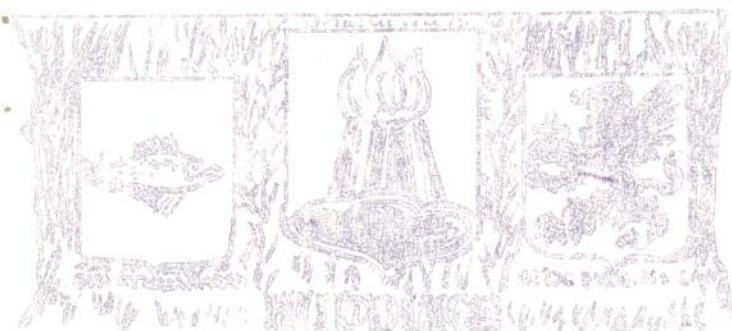
Julens budskap kommer åter till oss,
som av änglavingar buren
går det till all jordens folk.
Underbara budskap,
som kom till oss långt bort i tiden.
Tanken svindlar.
Bruset stiger manande som förr
och vill vi lyssna hör vi
som en mäktig kör i rymden
utav tusen röster forma ord och sjunga
Julens lovsång.

Vildomsusad uti vinternatten
når oss löftets budskap.
Öppna händer tar emot
vad i ord och toner oss förunnat
sedan kristenhetens morgon.
Ljusen flamma, barnaögon tindra,
och i kyrkorummens bänkar
knäppas slitna arbetshänder
till en bön i fädrens anda,
som i långa tider brukats
vid ljusets seger över mörkret.

Anders W. Mörth

Gåvor

Gåvor av Huddinge Hembygdsförening, överlämnade vid besök på Trädgårdstorp den 24 okt.

Bl. a. en bildkarta av Huddinge socken med bilder av herresäten och förmånesmärken betitlad, Vårt fagra Huddinge och har ovanstående vinjett.

1 st. Bok med titeln: HUDDINGE en Socken i storstadens skugga av Margareta Seth-Stening.

11 st. Huddinge Hembygdsförenings Årsskrifter från åren: 1952, 53, 55, 56, 59, 60, 1961-1962, 63-64, 65-66, 67-68, 69-70

En unik psalmbok från Trädgårdstorp. Fr. hos Norstedt & Söner 1826. Gåva av herr Gustaf Kämppe i Rotebo. Kämpes far hade inköpt boken på ett antikveriet. Boken är unik emedan ägarnas namn i boken vittnar om att Jösse här bott i Trädgårdstorp i början på 1800-talet. Man kan där läsa följande:

Greta Pers-döter i Trädgårdstorp född hit till världen den 25/4.1811. är ägare till denna bok

Den 29 april blef jag Anna-Maria född hit till denna världen Gud gifve mig lycka och framgång och kunna slita mig fram i det i denna bränge världen så att det icke faller 1821.

Carl-Dotter Lager är min namn.

Carl-Dotter Lager är mina ägare till denna Bok.

STURABOKEN

OCH KILNINGEN
ORGAN FÖR KAMRATLILLET
KEDJAN.

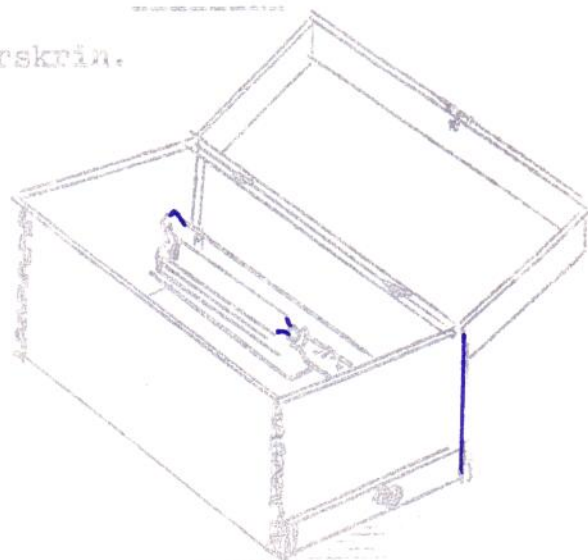
blir kontinuerligt utbytt med vårt organ "Botvidsbygden"

Från Svenska Ungdomsringen för bygdekultur.

JUBILEUMSSKRIFT 1920-1970.

24/10-70 1 st. vykort av fröken Sigrd af Ekenstam, Fullersta Huddinge. Motiv: de Laval's första mjölkkningsapparat mjölkande en ko.

Sockerskrin.

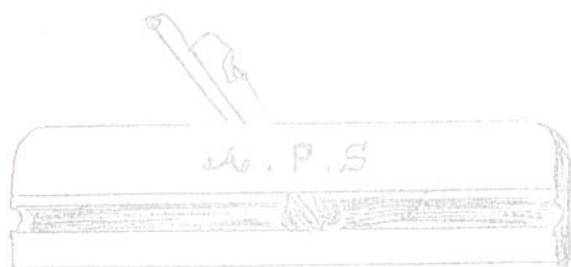
Gåva av Alexis Blomberg.

Kopparrättel

från Södermanland, köpt i Tyskland och skänkt av fru Elsa Johansson, i Jössefors, Värmland.

Listhyvel

Från Sorunda skänkt av Sanfrid Dahlin i Huddinge.

Kopparbalja

Skänkt av fru Eva Redin, Tumba.

Bälgen till smedjan vid Trädgårdsterp kommer ej från Åkers Styckbruk som tidigare meddelats. Den har skänkts av Baron Anders Cederström på Riksten i Tullinge. Bälgen är för närvarande under reparation hos Alexis Blomberg.

SKOSYMASKIN och div. skomakeriverktyg, som tillhört avlidne skomakaren Oscar S. G. Carlsson har skänkts till Hembygdsbygget av sonen Ernst Backlund, Tullinge.

Från
arbets-
fältet

DISTRIKTSORIENTERING

Söndagen den 27 sept. startade 8 st. av Gillels medlemmar i Distriktets orientering med start vid K.F.G:s stuga Solsäter.

Terrängen var bergig och mycket kärr fanns på banan och det var inte lätt att leta reda på rätt sten i en skog med massor av stenar. Att Gunnar försökte åka rutschbana utför ett stup kostade

honem en bristning i vristen. Inger försökte välla ett träd med tån men enda resultatet blev en blå tånagel.

Sam avslutning på dagen samlades vi i Margit Hultmans stuga där vi grillade korv och åt vår matsäck innan vi skiljdes efter en härlig dag. Ina.

HUDDINGE HEMBYGDSFÖRENING GÄSTAR Trädgårdsterp.

Lördagen den 24 oktober hade Hembygdsbygget inbjudit Huddinge Hembygdsförening till besök på Trädgårdsterp. För att gästerna skulle få ut så mycket som möjligt av dagens utflykt gjordes även ett besök i Tumba Bruksmuseum samt vid de märkliga fornfynden från bronsåldern vid utgrävningarna på Hallunda och därifrån till Trädgårdsterp i Tullinge.

Gästerna samlades vid Tumba bruk kl. 11 där Hembygdsbyggets representant Georg Malmkvist hälsade Huddinge Hembygdsförening välkommen. Bruksmuseet är ju i sitt slag en sevärdhet av stora mått och är inrymt i en av brukets äldsta byggnader den s.k. "Kölnan". När vi samlats omkring 50 personer i stora rummet till vänster om ingången kallat Handpappersbruket hälsades vi välkomna av förmannen Georg Anzelius och överlämnade där efter ordet till Erik Castegren som i egenskap av Brukets hävdatecknare och tidigare varit lärare i Brukets skola tills den lades ned 1929.

Castegren berättade i korthet vad som hänt sedan Brukets anläggningsår 1755. Herr Anzelius visade sedan hur det gick till att tillverka handgjort papper som sedan upphängdes för torkning i ett mindre hängeri som placerats i samma lokal. Tillverkningen följdes med största intresse av de närvarande. Museets förordare Karl Edvard Larsson visade här efter de övriga lokalerna. En trappe upp med början i stora museisalen fanns bl.a. redskap material och pappersprover från handtillverkningen. Den andra sidan aktiviteter, verkstäder, körredskap, brandväsende, byggnader, bestäder m.m.

I de två smårummen i samma våning formbinderi och framställning av

Pormbinderi och framställning av vattenmärken som visade prov på att utövaren måste vara mycket konstnärligt begåvad.

I bottenvåningens mindre rum

a) Skiljerum bearbetning av det torkade papperet. B) Packrummet sortering och packning av papper etc

Med bilkaravan gick färden vidare till Hallunda där Gillets v. ordförande Sven-Gunnar Broström var sällskap och visade oss först resterna av den stora 3000-åriga bronsåldersboplatsen och strax intill lämningarna av arkeologernas under året märkligaste fynd nämligen de 3000-åriga bronsgjuteriug-narna.

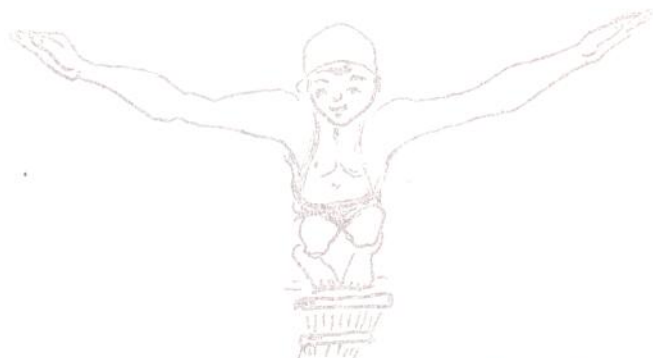
Färden gick vidare ner till Fittja där vi pacerade den märkli-ga Fittja lege för sista gången. Den har nu blivit offer för gräv-skoporna för att bereda plats för barndaghem. I den gamla kulturhi-storiska Fittjaidyllen reser sig nu skyskrapor av sten och betong och i luften skall tunnelbanetå-gen skramla med buller & bang.

Med en suck lämnade vi denna syn och for vidare till en lugna-re miljö Hembygdsgillet's Trädgårdstorp i Tullinge. Man samlades vid midsommarstången som i regel står kvar till i december då den utby-tes mot en julgran. Här hälsades våra gäster välkomna av Georg Malmkvist och berättade om Träd-gårdstorp's olika byggnader. Ett kort besök gjordes nu i de 300-åriga torpen Trädgårdstorp och Slätten varefter man samlades på den s. k. Logen där värdinnorna Eva Sandin, Inger Hultman och Ing-rid Avelin tog emot och serverade kaffe.

Det blev en mycket angenäm kontakt mellan Hembygdsföreningar-na, någon särskild underhållning blev dock inte då Gillets spelmän och folkdansare var angagerade på annat håll en gemytlig samvaro blev det ändå. Georg Malmkvist re-dogjorde i korthet om Gillets oli-ka verksamhetsgrenar samt överläm-nade som minne av besöket Botkyrka Hembygdsgillet's nya Bildkarta över Botkyrka kommun med förhoppning om ett fortsatt gagnarikt samarbete.

Huddinge Hembygdsförenings ordförande Einar Gustafsson framförde

Huddinge Hembygdsförenings tack för en angenäm kontakt samt överlämnade föreningens bildkarta över Huddinge kommun. En originell seremoni, men lyckad, då två hembygdsföreningar från olika socknar träffas första gången att utbyta likvärdiga kartor från sina egna socknar båda försedda med fornminnesmärken, gårdar och herresäten. Dessutom fick Gillet som gåva Huddingebocken, Socken i största-dens skugga av Margareta Seth-Stening samt Huddinge Hembygdsförenings alla årsskrifter från 1952

Söndagen den 25 okt. deltog Gillet i Distriktets trekampsgren i simning i Åkeshovsbadet. 9 st. tävlade och en hejerklack på ungefär lika många samlades i foajen under skämt och glam. Botkyrkalaget simmade så bra och mest applåder tog Karin Hultman, yngsta deltagare i tävlingen, då hon simmade i mål. Laget hamnade på 9-de plats. I "lagkeppen" 5 x 50 m. startade Nisse Söderberg med en perfekt start och laget kom i mål på 10-de plats. Alla voro nöjda med kvällen även om motionen var hård och efter-åt tror jag alla tyckte det var gott med te och smörgås.

PS. Att Lasse inte dansar bakmes be-ror på att han hoppade för fort ned i vattnet.

Ins.

Åter en balaför
Den 21/11 hade Smedjebackens folk-danslag åter inbjudit till folkdans-träff.

Nytt rekord vad som gäller folk-dansträffar berättar lagets ledare Ingvar Berglöv efter lördagens sam-ling i Folkets hus festsal. Det var 250 folkdansare från: Botkyrka, Pierp. Arboga, Fagersta, Norberg, Skinnskat-teberg och Sunne som hade samlats för att ha roligt. Träffen inleddes med tesupe och allsång och därefter gammeldans folk- och gilledanser stod på programmet och för musiken

svarade förutom Smedjebackens egna, spelmän ifrån Fagersta, Hedemora, Stora Tuna, Ljusnarsberg och Luddvika sammanlagt 25 st.

Vikmanshyttan hade vid tillfället återfrämmande nämligen 3 st. bemärkta personer från sin vänortsförsamling i Tanzania, Afrika och dessa voro: Doktor Justace L. David, Rektor I Batavuxi och Domprosten S K Lutahoirez som nu var på studieresa i Sverige. Kommunisten Göran Granberg i Vikmanshyttans brukskyrka hade dem som gäster och ordnade för dem ett trevligt samkväm i församlingssalen där bl a. uppvisning i Svensk folkdans skulle äga rum. Kommunisten Granberg kontaktade därför ledaren för Smedjebackens folkdanslag. Här fanns ju nu alla möjligheter att få fram ett lag för uppvisning. Bland deltagarna anmälde sig tre par från Botkyrka.

De tre Afrikanerna blev mycket imponerade av uppvisningen och demonstrerade som tack hur man på en slags trummor kallade folk till kyrkan i Tanzania. Trummorna kunde höras mycket långt och voro en gåva från vänorten i Tanzania till Vikmanshyttans kyrka.

Den 21 november hade Gillet sin traditionella LJUSSTÖPNING hemma hos Ingerd och Gunnar Lindström.

Den 26 november approvades Torpet Slättens bakugn. Alexis Blomberg lyckades överväntan att trolia fram 6 fina rågkakor. Enl gammal sed hänger några av kakorna i taket.

Novembergille Pojkarnas afton.

Hölls på Logen den 28 nov. och inledades med Botkyrkalåten spelad av Lennart Stenbäck, Valle Karlsson och Allan Ljungdahl från Södertälje. Sedan man gjort upp med kassören med en femma slog man sig ner vid långborden. Programmet

var mycket hemligt. Servisen på bordet vittnade om att det skulle bli kaffe.

Nisse Söderberg var konferansier och hälsade samtliga välkomna till Pojkarnas afton och föreslog lite allsång till att börja med. Jag gjorde en fela av renaste fur, Temperaturen. Tag fram det bästa humör du har för Jungfrun på Jungfrusund. Till allmän förnöjelse kom det icke tre jungfrur i salen in med varsin kaffepanna. Tre servitriser klädda enl. enl. Georges uppfattning.

Servitriserna klarade elegant sin uppgift att servera gott kaffe med bröd kakor och tårter.

Sportledaren Ingrid Avelin meddelade om höstens olika sportevenemang samt uttryckte sin glädje över att så många av Gillets medlemmar ställt upp i tävlingarna bl a. i Distrikets trekampsgren i simning där deltagarna fick mycket bra placering.

Ingrid överraskade med prisutdelning. Priser som hon själv hade inköpt från Västergötland.

Nisse Söderberg utlyste nu en lotteridragning som gällde endast damer vilka samtliga tidigare erhållit ett lotterinummer.

En av flickorna blev alltså den lyckliga vinnaren som efter ett enärgiskt arbete lyckades få upp det mångomslagna paketet som visade sig innehålla en liter mjölk. Jojo, sådan kan hända på pojkarnas afton! Vem som sedan fick mjölken är en annan historia. (16 öre mer för mjölken).

Under en paus i folkdansen utlystes att nu skulle man välja Gillets Lucia 1970 och gick så till att alla damerna ställde upp på linje i fonden, samtliga försedda med en nummerskylt från 1 till 25 och årets Lucia blev Doris Nilsson som kommer att medverka vid Gillets Luciafester.

Så var det dags för varm korv med bröd och dricka eller läsk. Efter ännu ett par folkdanser var det dags att bryta upp vilket gjordes med en vacker seremoni, alla de närvarande bildade en stor ring med kedjefattning och i skymning med endast ett brinnande ljus mitt i ringen sjöng man med dämpad röst "Vem kan väl segla för utan vind" som så smidigt kom bort.

Spelmännen avtackades och pojkarnas afton var slut. Allmänna emottagandet var att pojkarnas lyckats bra med programmet.

G. M.

PROMENADORIENTERING

Söndagen den 21 nov. deltog familjen Hultman och Ingrid Avelin i Distriktets promenadorientering på Solsäter. Margareta och Karin Hultman placerade sig på prisspallen med 9 rätt. Naturfrågorna var rätt knepiga men vi lärde oss en hel del bl. a. att Jagneven är ett stort och tungt kattdjur. Efter den milslånga promenaden smakade kaffe och smörgåsar "smaskens" för att inte tala om korven som vi grillade under vägen. Regnet strilade ned men humöret var på toppen. Dagen avslutades med dans och av trängseln att döma hade ingen tagit skada av promenaden före.

Ina.

avhölls på Trädgårdsterp söndagen den 6 dec. En nyhet som uppskattades livligt var de aktiviteter som hade anordnats under

marknaden. Man fick bl. a. se hurullen förvandlades till strumpor. Fruarna: Anna Holmkvist kardade ull, Viola Schultz spann, Emmy Blomberg stickade strumpor, Ingegerd Lindström vävde trasmattor och Inger Hultman stöpte ljus. Kaffeserveringen och marknadsarrangen gick efter omständigheterna bra trots en stor Julmarknad på Tullingeberg.

Styrelsen vill samtidigt rikta ett varmt tack till alla dem som på ett eller annat sätt medverkat före och under Julmarknaden och till alla dem som har skänkt gåvor till marknaden. TACK NI ALLA som skänkt gamla saker och ting från svunnen tid.

LUCIAFESTEN FÖR BOTKYRKAS PENSIONÄRER som avhölls på Alfa-Laval den 13 nov. blev en upplevelse för många. I programmet medverkade Gillets Lucia Doris Nilsson med barnor samt fram-

fördes ett vackert Julspel av medlemmarna i Ingrid Avelins regi. Borvidskören sjöng vackra julsånger under dirigenten Eric Petterssons insiktsfulla ledning. När Kören sjöng Adams Julsång och Eric sjöng stämman känner man inombords att Julen är en verklig högtid. En annan programpunkt var deklamation. Anders W. Mårdhs juldikt Julbudskap deklarerades av Anton Wellmar och Alexis Blomberg en av sina egna juldikter. För musiken svarade Valle Karlsson samt spelmännen Allan Ljungdahl och Hans Wimmergren.

Hembygdsgillet har glädjen hälsa följande medlemmar välkomna i Gillet

Ing. Sven Ekegren, Uttran
Fru Tove Ekegren, Uttran
Herr Mikael Ekegren, Uttran
Fru Anna-Dagmar Bjelle, Tullinge
Fr. Marian Janver, Tullinge
Fr. Doris Nilsson, Tullinge
Fr. Birgitta Wåhlgren, Södertälje
Herr Mats Ström, Södertälje
Fr. Lena Eriksson, Södertälje
Dir. Gunnar Eriksson, Tullinge
fr. Ingela Larsson, Nynäshamn

Inom Gillet är tilltalsordet Du.

Ruth Berg
70 år 11 nov.
1970.

Tove Ekegren
Prästvigd
13 dec. 1970

Hembygdsgillet önskar Er allt gott.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR 1971 önskar red
Redaktion Domherrestigen 2. Tullinge